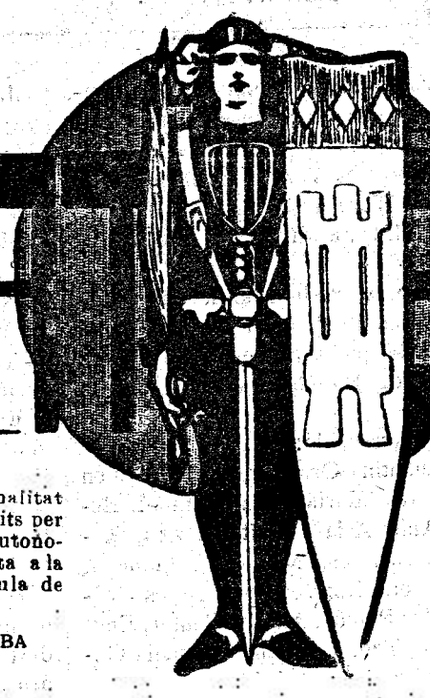
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
SITGES
Número solt . 0'15 ptes
Trimestre. . . 1'50 »
ESPANYA
Any . . . . . 7 ptes
AMERICA
Any . . 2'50 ptes (or)
=
ANUNCIS,
ESQUELLES, REMESOS
I RECLAMS
a preus convencionals.

BALUART DE SITGES

REDACCIÓN
I
ADMINISTRACIÓ:
CARRER
DE LES PARELLADAS,
NÚMERO 9
Telefon n.° 344
=
Els treballs es publiquen baix la exclusiva responsabilitat dels respectius autors.
=
No 's retornen els originals.

Aquets dos fets primaris, fonamentals: el de la personalitat nacional de Catalunya i el de l' unitat d' Espanya enfortits per dues lleys correlatives: la de la llibertat que implica l' autonomia i espontanietat socials, la de l' universalitat que porta a la constitució de potencies mondials, se resolen en una fórmula de armonia qu' és la FEDERACIO ESPANYOLA.

F. PRAT DE LA RÍBA

«La Nacionalitat Catalana», Cap. VIII El Nacionalism politic».)

Són molts encara els ciutadans que, enlluernats per la brillantor de certes fórmules, tropessan amb els obstacles i cauen dins el fanc de la mala ordenació municipal que 'ls envolta. Hi ha que atraure l' atenció de tots vers la ciutat, la vila, el poble, que són els ferments i l' essencia de la grandesa dels Estats i els punts lluminosos qui marquen, a demunt els mapes, el grau de zivilització i cultura d' un pais.

LA JOVENTUT NACIONALISTA.

Manifest convidant al primer Congrés dern Municipal).

Any XVII Sitges, 10 de Març de 1917 Núm. 805

DON ENRIC MAYNÉS GASPAR

decidit i entussiasta nacionalista, advocat, Secretari de la Junta del Canal de la dreta del Llobregat i fill polític del Ilustre D. Joaquim Sostres Rey (q. e. p. d.), que tants anys va ostentar amb general beneplàcit la representació d' aquest districte a la Diputació, arrivant fins son més elevat sitial, és el candidat que en les eleccions de demà lluitarà per conquerir el lloc vacant en aquest districte.

L' haver sigut designat per la més patriota i prestigiosa entitat capdal catalana, coneixedora dels merits i qualitats dels que elegeix per als càrrecs públics, ès suficient garantia per confiar plenament en que el Sr. Maynés complirà com un bon fill de la terra treballant al ensemps ardidament per la prosperitat del Districte que s' honrarà amb la seva representació.

BALUART DE SITGES fa seva la candidatura del Sr. Maynés i exhorta an els ciutadans que per damunt de tot posen el sagrat amor a Catalunya a depositar son vot en favor de la causa catalana.

Electors de Vilanova-Sant Feliu

Demá, diumenge, deuen celebrar-se les eleccions per a renovar la meitat de les Diputacions Provincials catalanes, que, reunides, constitueixen la Mancomunitat de Catalunya.

Això sòl ja explica l' importancia trascendental de l' elecció, i l' interès que 'l seu resultat té per als que per damunt de tot hi posem l' ideal patriòtic.

Aquest organisme de les Diputacions Provincials, que arreu de Espanya no ès mès que una roda administrativa al servei dels cacics i de la burocracia, fa anys que a Catalunya s' està transformant en un instrument de govern per a assolir la anyorada deslliuració de la nostra terra.

La Mancomunitat inicià l' unitat de Catalunya que tots els catalanistes desitjem.

Però aquesta unitat, com aquella transformació, sols poden afermar-se i convertir-se en obra definitiva si en les Corporacions Provincials segueixen exercint-hi una positiva influencia els elements francament nacionalistes, els que aspirem a l' engrandiment de Catalunya i al regoneixement de la seva personalitat política.

Si per desgracia les Diputacions Provincials catalanes tornessin a caure en mans dels successors dels antics cacics, tota l' obra de reconstitució nacional, avui començada, quedaría desfeta: les carreteres i les obres públiques tornarien a ser arma del poder per a servir a l' amic i recompensar favors electorals; les institucions d' ensenyansa foren altra vegada una ficció per mitjà de la qual es trevallaría la desnacionalització de Catalunya: i la Mancomunitat perdría l' esperit que avui la sosté, i amb el seu fracàs, provocat pels enemics de nostra terra, faría recular el nostre moviment patriòtic en el camí emprès des de fa tants anys.

Aquest districte de Vilanova-Sant Feliu ha d' elegir un Diputat que cubrirà la vacant deguda a haver sigut elevat a la Diputació a Corts el que ho era provincial D. Antoni Jansana.

Elements valiosos del Districte m' han designat per a que amb els vostres vots vagi a sustituir-lo a la Diputació i a la Mancomunitat.

La manca de lluita real ha fet innecessaria la propaganda i m'ha privat de dir-vos de paraula lo que penso i quins són els meus ideals i els meus propòsits, i ès per això que a tots els electors me dirigeixo.

Si m' elegiu, jo posaré totes les meves poques facultats, però tota la meva voluntat, al servei de dugues causes.

Constitueixen la primera els interessos del districte. Tant en l'ordre material com en el moral, heu de trovar en mí sempre un decidit defensor de tot lo que representi l' engrandiment, l' avens i el desenrotllo del districte de Vilanova-Sant Feliu, dels pobles que 'l composen, i de les institucions que hi viuen.

I formen la segona els grans ideals patriòtics de Catalunya, aquesta causa per la que venim trevallant des de fa tants anys i que ha de portar en definitiva el regoneixement de Catalunya com a nació amb tots els atributs que li pertoquen.

A la Diputació i a la Mancomunitat defensaré els interessos del districte que mai podran estar en contradicció amb els generals de Catalunya, i al fer-ho, creuré que trevallo per a tots els catalans, donchs la unió de tots ès la que forma la nostra personalitat nacional.

Els representants que teniu en el Parlament i en la Diputació acrediten prou bé quins són els ideals que imperen entre vosaltres.

La meva bandera ès la mateixa d' ells. Al servei del seu lema patriòtic he estat sempre i estaré de aquí endevant.

Si creieu que cumpliré i teniu fe en la santa causa de Catalunya, voteu-me, no per mi, sinó per lo que ofereixo defensar i ha sigut sempre la suprema ilusió de la meva vida.

ENRIC MAYNÉS GASPAR

Diputació de Barcelona – Xarxa de Municipis

Març - Març ot

I

El nostre calendari espiritual du el full de Març enquadrat d'una orla negra, are n' hi hem traçat una altra, en la temença de no deixar ni un espai blanc. Bandera de dolor que el vent agita amb la meteixa fressa que la bandera del gòig, ens esgarrifa de mirar-la, i n'apartem els ulls, horroritzats; mes ella té també el pal enfonzat dins nostre cor, i l' Amistat r que planta l' una planta l' altra. Siguem els heroics de la bandera del dolor.

II

Anem recorrent, envolcallats amb ella, la carretera fistonejant la mar inmensa, on s'aboquen els garroferars recargolantse violentment contra el destí.

Encare hi trovarem les petjades de l' amic exilat, i les pedres dels marges i la muntanya tota, ens tornarán la paraula musical den Claudi, que guarden gelosament. La posta de sol turbulenta abrandará en el cel les flames roges, i la bandera del dolor pesarà damunt les nostres espatlles com el cós del poeta. L' aixecarem en l' aire, i s'en anirà amb la tarde fulgurant, camí de la Gloria.

III

Vosaltres qui havéu gustat la educació dolçament severa dels Internats, amb l' hebdomadaria convivencia amb Deu, mitjantsant el Pá dels Angels, i el cálid aixopluc sota el mantell de la Verge, penséu quánt pur i olorós haurá ascendit vers els dominis immortals el jovincel que acaba de finir. Fill del varó de les pregones ingenuitats i de la dona santa, atresorava la bondat suma, feta plácid somrís en els llavis i impetorvable correcció en el gest.

Ell hauría parlat també, en la hora curulla d' emocions, per la Joventut d' ahir, d' avui i de demá, quan, una mica més madur, hagués copsat, a má plena, l' antorxa de l' ideal del pare. Un nou Noi, ben sitgetá, ben auster, fora pervingut a la generació que puja, per a que els homes del seu entorn esdevinguessin germans, de tan repartir ell trossos de cor.

Aquesta joia de la Continuitat, que'ns ha sigut robada, brillará, peró, amb divines lluissors; i evocarem el nom d' En Francisco Planas Isabal, amb el mateix arrobament que el de la virginal Eularia i la donzella blonda, advocades nostres.

S.

¿...?

David Riera Oriol Catrota

He aquí un triunvirato de niños goligos en acción contra la gent pradista, un par y medio de literatos que han alcanzado ruidosos éxitos entre los amos de la calle y al final se han visto arrollados por Arlequín, què desde su tablado y al regocijado tintineo de sus cascabeles les ha devuelto golpe por golpe, desconcertàndolos por completo.

Os tiene intrigados saber quién soy y si desdichados estais en vuestro *argot* rufianesco, torpes estais en vuestras conjeturas. No os importe. Arlequin no tiene personalidad propiamente definida: es una visión abstracta que toma forma y vida al contacto de la realidad; es el reverso de vuestra medalla; es el acusador y denostador de vuestras desverguenzas.

Así como se castiga a los muchachos bellacos que con sus malas crianzas molestan a las personas mayores, Arlequin ha espaciado su charla picaresca alrededor de su improvisado templete y ha puesto al descubierto repugnantes lascerias sociales del hampa y la plebe vulgar que aplaude vuestras ironías canallescas.

Puesto ya a despejaros la nebulosa, no os molesteis en averiguar quién es Arlequin. Yo mismo os lo diré: en prosa castellana.

Soy el eterno enamorado de Colombina, el amigo inseparable de la juventud, la canción de las horas plácidas, la fé del que espera, la luz que arrebola el misterio de la felicidad de las almas, el ideal que vivifica, la risa que anima y embriaga los corazones, el entusiasmo popular que rinde culto a la música, fuente inagotable de melodias, la expansión de nuestro pueblo en su suave intimidad emotiva y dulce, la hidalguia nobiliaria de n estra blanca Sitges; soy, en una palabra, el exaltado doncel de Imaginación ardiente que siente el entusiasmo de la confraternidad que suena a esperanza y poesia, el galán que liba el néctar del amor en casto beso de la amada y abomina asqueado de sátiros y perjuros que diviertan sus ocios recogiendo chismes, turban la paz de los hogares, y atropellan la moral pública con crónicas escandalosas y alusiones mordaces.

¿Me conocéis, ahora? Pues no sigáis trazando siluetas borrosas, y ya que os he revelado mi incógnita, os recomiendo seáis en lo sucesivo más comedidos. Y tu, árido Catrota, cómprate un tratado del *agricultor práctico* y aprende a trabajar, por aquello de que la ociosidad es la madre de todos los vicios, y una vez te hayas curado esta enfermedad de la *dropería*, si te queda tiempo libre que invertir escribiendo crónicas, no te ocupes de las interioridades del *cassinet de dalt* y concreta tus aficiones literarias en reseñar las diversiones en forma correcta como auténtico cronista de salones, sin meterte en vidas privadas ni comprometer la familia del *cassinet de baix*, ni contribuyas a fomentar discordias entre ambos *cassinets*, porque hay socios del Prado que también lo son del Retiro, y al fin y al cabo Sitges es casi una sola famila y no es noble encender o avivar la hoguera de las pasiones para vivir en lucha fatricida con desdoro de nuestra propia estirpe.

Que haya rivalidad y entusiasmo para sobre-pujar en las diversiones, pero que esa lucha sea de buena ley, que sea para enaltecer y nó para inferir mútuos agravios: que no sea el desprestigio de nuestra cultura y la negación del buen gusto otorgado a nuestras diversiones carnavalescas y demás fiestas locales.

A esa labor os emplazo para después de mi regreso de Montecarlo, donde me aguarda la gentil princesa Landwisk.

ARLEQUIN.

Des de Santiago de Cuba

El 14 del corrent Gener tingué lloc en els salons del «Grop N. R. Catalunya», que estaven curulls de gom a gom per lo més selecte i distingit de la societat santiaguera i de la colonia catalana, una gran vetllada literaria-musical en honor dels socis, quin programa fou el seguent:

Primera part: 1. a) *Oh, Mary*; b) *Lira d' Argento*, per l' Estudiantina Oriental. 2. *Berceuse*, violoncello i piano pels senyors Osvaldo Morales i Ricart Segrera. 3. *The knot of blue*, per l' Estudiantina Oriental. 4. a) *Serenade*, b) *Trio*, violí, violoncello i piano, pels senyors C. de las Cuevas, O. Morales, i R. Segrera. 5 Lo hermós drama en un acte i en prosa, original del conegut escriptor en R. Surinac Baell, que porta per títol *Impremeditació*, sots el seguent repartiment: Rosalia, senyoreta Teresa Durán; Delfi, senyor J. de Miró; Manel, senyor N. Guell; Sipia, senyor J. Esclasans.

Segona part: 1. *Fileusse*, piano, per la senyoreta Pura Varona; 2. *Sinfonia*, a dos violins i piano, per les senyoretes Angela Planas, Aurora Cauler i Lucila Godoy. 3. *Trovatore*, violí i piano, per les senyoretes Angels Planas i Aurora Cauler; 4. En obsequi a les famílies no catalanes concorrentes a la festa, se representà la fina comedia en un acte i en prosa d' En N. Cornelin, qual nom és *El Arte de ser feliz*, per la senyoreta Teresa Durán i els senyors Narcís Guell, Pere Millanes i Vicens Raventós.

Pels nombres que hi figuren es pot veure que els aimants de l' art fruirem d' una hermosa festa que servarem com una de les millors de les celebrades en aquets salons.

Anem a l' execució:

L' Estudiantina Oriental, que la formen les senyoretes María Pepa i Antonia Berenguer, Anita Arias, Caritat Lazzo, María Rosa Corrales, María C. Gimeno, Inés Navarrete, Luz i Aurora de las Cuevas, Angeles Planós, Aurora Cauler, Emilia de Moya, Teresa Martínez i Lucila Godoy, organitzades i dirigides pel mestre Capelà de las Cuevas, ja havía debutat en 1915 an els mateixos salons, obtenint bona acullida, presentant-se ara amb més harmonía i conjunt; quines pesses executades s' hagueren de repetir per acallar els nombrosos aplaudiments de la concorrencia.

Vagi a la Estudiantina i en especial al seu incansable director la felicitació més entusiasta.

Els senyors Morales i Segrera escoltaren forta ovació en la *Berceuse*, i junt amb el senyor C. de las Cuevas en la *Serenade* acreditant ja la fama de professors de que gosen.

El Quadre Escènic ha obtingut altra triomf en l' obra *Impremeditació*, per lo ben interpretada i dirigida, perfectíssimament, essent una heroína la senyoreta Durán; nostre compatrici Miró, encar que grosses ovacions sentí en les obres *Gent de Mar* i *Jordi Erin*, dubto superi an aquesta, per l' impecable execució del caudal de Delfi; ajustadíssims els joves Guell i Esclasans, vilafranquins, quins cooperen a les tasques del Quadre amb molt bon acert, constituint un bon quant no surten a escena.

En la segona part, fou felicitadíssima la senyoreta Varona, que per primera volta prenía part en nostres festes; molts aplausos premiaren a les senyoretes Planas, Cauler i Godoy, repetint les dugues primeres en *Il Trovatore*, ja que demostraren el do de dominar amb igual maestría el violí qu'el piano.

El Quadre Escènic accertat, recollint aplaudiments la senyoreta Durán i els senyors Millanes, Guell i Raventós, que feren esclafir amb franques rialles als assistents.

La distingida concorrencia que, com faig esment més amunt, no's cansà mai de aplaudir, en surtí satisfeta de l' hermosa festa artística portada a cap pels aimants socis del Grop, i quina pot considerar-se entre les primeres celebrades, per l' éxit obtingut, i que amb tot i els entrebancs que certs catalans *patriotes* hi posen, ells sempre segueixen avant en la tasca cultural que tenen al seu carreg.

VERDUM

Santiago de Cuba, Gener de 1917.

Sessions de l' Ajuntament

ORDINARIA DEL 2

Presideix l' Arcalde, amb assistencia dels Srs. Mitjans, Bosc, Carbonell Company i Llanso.

Es aprovada l' acta de la sessió anterior.

Es llegeix un comunicat del Governador Civil de la Provincia en el qual recorda s'ha de constituir la Junta Municipal del Cens de població, per arreglo de les noves llistes del cens electoral, i indicant les persones que deuen formarne part.

L' Arcalde proposa convocar-la a les is de la tarda del divendres.

Es llegeix l' informe del Delegat del Municipi a la Junta del Laboratori i Presons del Partit en el que diu s'han aprovat els comptes de 1916. Enterats.

S' aprova un compte d' En M. Rius.

En Bosc diu que la setmana passada ocorregué una desgracia en la linia del ferro-carril, resultant un home amb la cama tallada, el que l' Arcalde feu portar a l' Hospital, de lo qual la gent diu que va ser poc assistit en l' operació, feta sobre un llit i sens cloroformo, i que només hi havía un metje i gent extranya a la medicina, i que aquest individuo ha mort i ell no sab si pot ser a causa de la poca assistencia, que deixa mal parada la fama del metje titular.

L' Arcalde manifesta que també havent sentit els mateixor rumors, feu cridar al metje i que aquèst li donà explicacions, peró que com ell no hi entén, les hagué d' acceptar com a bones.

Repeteix en Bosc que es desprèn que a l' Hospital hi ha una sala d' operacions pero que hi és per luxe, operant-se sobre un llit i sense cridar més facultatius. Diu que farà una proposició per que no torni aixó a passar.

En Mitjans està conforme ab lo dit pel seu company, afegint-hi que diuen que l' individuo morí del *tètano* i que fins es pot buscar responsabilitats, per donar una satisfacció a la familia, i repeteix lo dit per En Bosc.

Diu que'l rumor públic dona detalls de més gravetat, i demana que l' Arcalde i Regidor interventor s' en ocupin i diu la seguent proposició: *Que en lo successiu el metje de l' Hospital no pugui actuar sol en aquels cassos i que se l' obligui a' admetre altres facultatius* i afegeix que sab que no hi ha calefacció a la sala d' operacions i demana que se n'hi posi al igual que una boua llum.

En Llanso ho trova encertat, però li sembla que aquell día no hi havía altra metje que En Llopis, i que aquèst digué que l' operá perqué el cas era de gravetat, i tenía por se li quedés mort pel camí, i que ells el tenen d'acceptar com a bó lo explicat per aquést.

Queda acceptada la proposició d' en Bosc.

En Mitjans diu s' ha complert la data de l' escriptura per comensar les cases barates, i que si l' empresa comensa a fer les obres, implica un gros trasllat de terres, i demana permis per posar tots els carros necessaris per a treure-les, el qual se li dona.

Además diu que l' arquitecte al construir les cases té de tenir en compte que existeixen dos plánols, un de cloaques i altre d' urbanització, per després no trovar-se en dificultats.

S' acorda que l' arquitecte de les cloaques i el de l' empresa es posin d' acort.

Aixecant-se la sessió als 20 minuts.

En Francisco Planas Isabal

La Mala Sòrt

Avui ha passat la Mort
blandint sa afilada dalla
que sense repòs trevalla
tot sembrantne la dissort
i un amic meu se n' ha endut
envers a la Eternitat
que tot just havía entrat
al jardí de Joventut.

Quan desfigurat he vist
son rostre, altre temps tan viu,
he plorat... m'he posat trist...
devant tal quadro sombriu.

Oh, mon amic estimat!
¿còm ès que la Mala Sòrt
tan prompte se t' ha emportat
agafante fort... ben fort!...

Deixar sa presa no vol,
la Mort, d' un sér tan aimat;
donc sab que fora el consol
del seu casal desolat.

...I per xò ell resta ben mort
en mans de la Mala Sòrt!...

PERE MAS I PARERA

Tribut póstum

Com si el jorn hagués sigut sabedor de lo esdevingut, boires fredes taparen el sol, deixant-lo relluir sols uns instants, per a fer-lo encara més brúfol.

Quin ès el cambi que has sofert? Erets i no ets. Com fulla al arbre, que cau a la primera batzegada del vent de tardor, aixís, tu has caigut a la primera alenada de la traidora Parca. Quan ton destí comensava a ovirar-se, la Mort ha partit el vel de ta existencia. Aqueix motiu fa que els teus anyorin havui altres jorns de joia i benestar.

No fa pas molt temps vareig vèuret ja malalt, mes l' alegría es reflexava en tos llavis, i tu sentíes encare l' esperansa en ton cor, d' aont no s' ha separat jamai. Mes aqueixa volta l' esperansa ha fallit...

***

De la mateixa faisó que els vells castells amb llurs runes ens deixen un recort de lo que foren, aixís nosaltres, quan nostre esperit s' envola vers les regions del Infinit per a fruir de les Benhaurances Eterternes, deixem nostre cos als qu'ns aimaren. I, en tant, el Camp del Sant Repòs obra llur sí per a rebre'ns.

Reb, oh ver amic, aquest últim tribut de aquell quina recordansa teva jamai se li borrarà de sa ment.

BONAVENTURA CARBONELL

Riguem-hi

Com hi ha món, no la podíen dir més garrafal els èmuls den Catrotal En l' afany de descobrir el destre personatge carnavalesc que 'ls feu perdre l' oremus, punxen arreu on poden, sense planyer invectives.

Arè li ha tocat el torn a l' Helios,—de temps reclòs dins un incomprensible mutisme,—en l' estil del qual l' Arlequín s'ha entretingut darrrement en fèr suca-mulla per a enllepolir els incautes

—Ja el tenim!— han dit, no exprement massa la mollera; i tot cofois ho han proclamat a toc de trompeta. Es inútil que esmersin les energies, els «dectives» fracassats. La última picardía de l' Arlequín ès un truc dels séus. Un día venía de Camagüey, i l' endemá es fregava les genives amb «Licor del Polo». Tant se val.

Hem demanat unes quantes ratlles al Helios per permètre-li treure's la pols de assòbre, i amb la séva rialleta mofeta ens ha contestat:—Volèu dir que val la pena? Tinc molta feina!—

Efectivament: sabem que el xicot está escribiut un llibre que farà furor: «L' extrany nacionalisme de certs intelectuals». Li assegurem l' èxit.

GERONI

L' amor patri

¿Què ès lo que no se ha dit i lo que pot dirse encare sobre l' amor a la mare patria? La mare patria ès el lloc que va ser testimoni de les alegríes de nostra infancia i dels primers sentiments de nostra vida: de les primeres emocions de nostre cor.

La mare patria ès ahont ún ha rebut les primeres lliçons de religió i moral, ahont un desitja descansar en pau al costat de la tomba de sos pares, després d' haver vetllat per son fillet al costat de son breçol. L' amor á la patria ès natural en el cor del home, i ún encare el sent més si allí ès hont ha sigut més desgraciat.

Un salvatge anyora més sa barraca que no pas un prímpcep son palau.

¿Què són doncs aquestos vigorosos llaços que 'ns encadenen a nostra terra nadiua? Potser sigui la somrissa de la mare o de la germana; tal volta sigui la remembrança d' aquells am qui hem passat hores jugant, en una paraula: a vegades ès lo més insignificant, fins lo més vulgar: un gos que lladrava durant la nit per els afores del poble, un rosinyol que tornava tots els anys al jardí, el niu d' aurenetes a la finestra, el campanar de l' iglesia que un veia per dessobre arbres i cases a l' allunyarse de son poble.

C. JOS. (E. P.)

Santiago de Cuba, 7 Jener 1917.

Un viatge aprofitat

Després de llegides les falsetats insertes en l' eco dels traidors i malversadors dels fondos comunals, no puc per menys que fer públiques les declaracions que 'm feu el célebre literat «Catrota» el día de la Candelera, viatjant junts de Barcelona a Sitges, en el tren correu de Valencia.

Feu tanta la confiança que 'm dipositá, que segurament si hagués sabut que jo era fill de Sitges no m' hauría pas parlat amb tanta sinceritat dels problemes palpitants d' actualitat local.

Degut al meu empleu fa molt temps que visc allunyat de la meva vila i per tal motiu vaig poguerli donar a entendre que sòis coneixía Sitges per uns quants díes que váreig passar-los en companyía d' una familia amiga que passa els istius en un xalet de la Ribera.

Foren tantes les enormitats que em contá, que fora imposible detallar-les tal com se mereixén.

Diputació de Barcelona - Xarxa de Municipis

Les de més pes són les que es refereixen al seu encarniçat enemic l' Arlequín, per ses iróniques i picaresques cróniques publicades en el defensor de la moralitat posant al descobert la afició tenoriesca de cert encimbrat personatje amparador de la administració comunal que pateix la nostra desgraciada vila.

Després em parlà d' aquella font de saviduría vinguda de Cardona, per a desempenyar el trist paper de secretari assessorat per l' indispensable Sardineta, per a poguer continuar la seva funesta política de disbauxa i neteja de la caixa comunal durant els anys d'imborrable record.

Parlant de dit senyor, amb molt de sentiment em digué: No tenim altre mitjá que soportar-lo, perque el día que el perdem no tindrem altre camí que retornar a la llar abandonada, com el fill pródic després de expiar les llurs culpes.

A l' arribar a Sitges, fou tan gran l' estupefacció que experimentà al veure que'ls dos baixàvem, que no pogué per menys que dir-me que de tot lo parlat no en fes esment an ingú, al donarse compte de que havía sigut víctima de l' habilitat d' un fervent patrici defensor de la veritat i de la recta justicia.

CAROLA

Una carta

Encare que no comptem amb el consentiment tàcit pera ferho, publiquem íntegra a continuació una carta que hem rebut de la respectabilíssima familia del que fou ilustre patrici l' eminent doctor D. Bartomeu Robert Yarzabal; i ens decidim a ferho aixís perque d' aquesta manera podrà jutjarse amb més coneixement de causa l' assumpto de que 's tracta, remogut amb extremada indiscreció, falta de tàctica i poca delicadesa per part de la majoría del nostre Ajuntament:

«Barcelona, 5 Mars de 1917.

Sr. Director de EL BALUART DE SITGES

Molt distingit senyor meu: en el nombre del periòdich de sa digna direcció corresponent al 17 del mes passat se mencionava un acort del Iltre Ajuntameut d'eixa vila, en mèrits del qual se declarava, entre altres, *partida fallida* una de 52 pesetas por un *permiso de obras* a càrrec del meu venerat Sr. pare polítich Dr. D. Bartomeu Robert (al Cel sia!)

Enterada la familia del Dr. Robert en aquesta forma de la existencia del expressat deute, del que ningú de nosaltres havia may tingut la més remota noticia, acordárem demanar seguidament a la secretaría del Ajuntament els informes corresponents sobres aquest particular y seguidament de haberlos rebut, determinàrem posar desseguida a la disposició d' eix Iltre. Ajuntament la expressada suma de les 52 pessetas, donant en consequencia les instruccions corresponentes a nostre encarregat en eixa vila perque en fés entrega contra y a presentació del rebut corresponent.

Agrehím, com es del cas, lo que l' acort esmentat d' eix Municipi representa com a consideració a la bona memoria del Dr. Robert, més creyem que aquesta atenció no ens relleva del deute moral de satisfer lo pedent, en el acte de tenirne noticia.

Are, me permeto acudir a la cortesía de V. per pregarli que tinga la bondat d' enterar de lo ocorregut als lectors del seu periódich, a fí de que sápiga publicament que la familia del Dr. Robert desconeixía en absolut la existencia del deute en questió y que aixó y res més ha estat la causa de que no fós pagat, fins al moment en que n' hem tingut esment per medi del article ja referit del BALUART.

Li anticipo per aquest favor les més sentides gracies, quedant a la seva disposició per ferli satisfer lo gasto que ocasioni la inserció en el seu periódich de la noticia que li demano publiqui, en tant m'ofereixo a les seves ordres atent S. S. y amich.

q. e. s. m.

P. M. Perpiñá»

Costa-de-Mar

A la familia Amell de la Muntanya

I

Un exèrcit de pins
ha invadit la montanya:
ve de terres endins,
foll d' una deria estranya.

Vol conquistar del cel
el blau que l' enlluerna:
cobeja 'l sacre vel
que es del cel gloria eterna.

Cada pi es un soldat
que enlayra una bandera,
bandera de combat
inflada ab sa fal-lera.

Y llur fal-lera 'ls du,
ab furiosa embranzida,
costers amunt, hont llu
la blavor benehida.

L' estol dels devantés
les carenes assalta;
ab una empenta més
pren la cima més alta.

Y del bell triomfar
ja 'n pressent les delicies:
l' empirri es a tocar
generós de claricies.

Peró, si l' invasó'
posa setge y avença,
el cel no 's dona, nó!
que 'l seu tresor defensa.

De llum ab un esclat
mitja serra esmicola,
y l' estol avençat
fins a la mar rodola.

II

A l' estrèpit del màgic cataclisme,
l' exército se detura en son camí:
entre ell i l'ideal s'obre un abisme
que s'omple del prodigi llevantí.

De l'albada a sol post brollen riqueses
d'ametistes, topacis, or, cristalls,
òpals i nacres, sàfirs i turqueses,
ambres, incendis i argentats miralls.

Passen al lluny fauloses cavalcades;
sobre un domàs estès a l'infinit,
cobricelat per tul que mans de fades
amb ilusions i somnis han texit.

Es un desfet de clares maravelles,
com si al *fiat* manat pel Criador
desclogués una verge les parpelles
i'l caos anegués de resplandor.

Quan fuig el sol tota color s'emporta,
seguit de les tenebres deliraris,
i'l mar brilleja sots la llum somorta
de la fosca que broden diamants.

I quan Neptú, movent la irada testa,
ones de rabia llensa contra'l món,
Júpiter ve i desferma la tempesta
i amb sos llamps el castiga i el confón.

III

Oh follía dels pins!
Tu has obrat el miracle.
No has escalat el cel,
perque'l cel es mas a alt;
pró de Costa-de-mar
has fruhit l'espectacle,
perque has posat amunt,
ben amunt l'ideal.

† CLAUDI MAS I JORNET

Dietari de la vila

DISSAPTE

Tot Sitges s' associa al profond pesar que ha produit la mort de l' estimadíssim jove compatrici En Francisco Planas i Isabal. Es lo-que podría dirsen la mutualitat del sentiment, que 's fa irresistible devant de la més dolorosa de les pesdues.

El temple parroquial, en ocasió de resarshi el Sant Rosari, a les quatre de la tarde, resta ple de pregants que demanen gracia per a que en el cel li sía concedit al difunt el premi a la seva bondat i virtuts.

A les cinc de la tarde un inmens acompanyament va a darrera la carroça fúnebre en que descansen les despulles mortals del malaguanyat jove i junt a la qual li fan honor amics amb atxes i alumnes del Colegi del Sagrat Cor, que regeixen els Germans Maristes, de quin colegi «Valdemia», que dita institució relligiosa té establert a Mataró, el difunt n' era alumne intern; tots els quals no l' abandonen fins al camp de l' etern repós. ¡A. C. S.!

*** Després de regirar cel i terra varis díes en busca de paper municipal de multes perque 'l Sr. Arcalde refusa el de pagos a l' Estat, el Sr. President de la societat Casino del Prado Suburense entrega a l' Arcaldía les *quinze* pessetes *en metàlic*, import de la célebre multa, rebent en cambi cinc papers municipals de multa, que importen deu pessetes, i un de *pagos a l'Estat*, de cinc pessetes. Es dir, que lo que no era bó quatre díes avans, resultava útil i aceptable el dissabte.

I després encare diràn que no gasta formalitat el pobre noy Llauradó!...

DIUMENGE

L' Ajuntament celebra sessió reglamentaria per a la revissió mèdica i talla dels minyons de l' actual reemplaç.

Donant cumpliment a lo ordenat per la Superioritat, són vacunats; i aquesta feyna, que en la sessió municipal del 23 del passat Febrer s'acordà encomenarla als metges Srs. Llopis i Benaprès, la realitza D. August Jacas Llauradó; fentho a títul no sabem de qué... A no ser que li siguin reconeguts com a *mèrits*, per a exercir la *professió* de *metge*, la circumstancia d' haver actuat d' escribent temporer en la confecció del Padró Municipal de 1616, trovarse emplevat a ler ordres de l' Administrador de Consums i ser cosí germà de l' Alcalde...

Está ben vist que la protecció municipal a la familia i als amics está per sobre de totes les ciencies.

I are no més cal dir que cada cós punxat pagava una *pela* destinada bitllo bitllo a la butxaca del *professional*.

DILLUNS

Es presentat a l' Arcaldía per Don Miquel Gorgas i Gorgas un recurs de alçada contra un acord de l'Ajuntament en que fou desestimada la inclusió en el Padró municipal de dit seuyor i altres d' iguals circumstancies.

*** A la nit el temps es desfarota altra volta, plovisquejant i bufant fort vent del S. O., ademés de posarse la mar arborada. Som al Març!

DIMARS

Totes les misses celebrades avuy a la Parroquia, les quals s' han vist força concorregudes, han sigut aplicades en bé de l' anima de la que fou apreciadissima senyora, conveína nostra, D.ª Soletat Puig de Matas, q. p. d.

DIMECRES

Contra l' acord adoptat per l' Ajuntament en la sessió del 9 del passat mes de Febrer, respecte a un dictamen de la C. de F. i unes bases concertades amb referencia a instalacions elèctriques en edificis municipals per la companyía «Riegos y Fuerza del Ebro, S. A.», ha sigut presentat un recurs d' alçada suscrit per D. Josep Planas Robert, a l' objecte de que l' Arcaldía el cursi a la Superioritat.

*** Encare que no cal ferne cas, perque aquestes brusquetats són propies de la estació, ha de consignarse que ha plogut, bufant un vent semi-huracanat que perjudica quissab-lo l' Agricultura i els admetllers especialment.

*** Surt cap al seu poble nadiu, Sant Joan de Mediona, el Rvnt. Vicari Mossèn Ramón Gili, que ha sigut designat pera desempenyar el meteix càrrec en la Parroquia de Sant Pere de Tarrassa.

DIJOUS

Les fàbriques de calçat que utilitzen com a força motríu el fluit elèctric no han pogut etgegar a l' hora de costum a causa de la manca de corrent per averíes en la línia conductora, produides pel temporal de vent reynant.

*** A la entrega de talonaris per a la intervenció en els colegis electorals en la lluyta del diumenge, solsament han sigut presentats els del candidat don Enric Maynés Gaspar.

DIVENDRES

Quan s' esmersin els cabals municipals en obres d' utilitat i embelliment, podrem significar la nostra conformitat aprovant i aplaudint la plantada d' arbres que 's porta a efecte en el Passeig Francisco Batlle, de la Ribera.

Es de suposar que ja s' hauràn tingut en compte les condicions del terreny i la situació, per a que l' arbrat pugui adquirir bon desenrotllo; en cas que, apesar de tot, creyem que la Estació propicia está ja massa avençada.

*** A la tarde ès portat Nostre Amo a la molt estimada compatricia donya Francisca Robert viuda de Planas, mare de nostre entranyable amic don Josep Planas Robert.

¡Tantdebó la confortació divina don gui al seu còs, tan malmès per llarga dolença, una superior resistencia per a vèncer de la malaltía! Bé vens, mal, si vens sòl.

Noves varies

Per als qué intervenim en la redacció de BALUART DE SITGES, la data del 9 de Març de l' any 1915 sempre 'ns será de trista recordança: perdèrem, en tal día, nosaltres, un amic carissim, que, a la vegada, ens era un docte preceptor en la tasca que 'ns tenim imposada; perdent, amb ell, també, Catalunya, un fill ilustre, paladí de la seva santa causa i cantor entussiasta de les seves glories.

Tal era En Claudi Mas i Jornet; qui, al morir, desempenyava amb sense igual zel i competencia el càrreg de Secretari de la Corporació municipal de Sitges.

Al remembrar la seva memoria, en ocasió de trovarnos en el segón aniversari de sa desaparició del món dels vius hem de innovar que l' Ajuntament de Vilafranca, patria d' En Mas i Jornet, en una de ses darreres sessions ha pres l' acord de donar el nom del seu preclar fill a un dels carrers d' aquella població; conducta aquèsta que considerem haurían d' imitar la nostra vila, ont pel seu talent, mè its i mereixements tant se l'admirava i en quin cementiri, besat per la mar blava, l' eternegut de la qual ell en inspirades estrofes tan admirablement havía sabut cantar, reposen les seves mortals despulles.

*

Copiem de la *Fulla Dominical* de nostra Parroquia, baix el títol de *Mutualitat Catequística:*

«Avui fa un any s' inaugurá en aquesta Parroquia la «Mutualitat Catequística», entitat económic-social del petit estalvi, adherida a la Caixa d' Estalvis de Barcelona. Jamai podíem creure ni esperar al implantar-la els resultats meravellosos i laudables, gracies al vostre esfors i fermacooperació que ha donat per honra de Sitges i gloria de la Parroquia.

No desmaiéu, estimats feligressos, en aquesta gran obra que tots junts, grans i petits, havem empres, puig continuant-la amb constancia, fé i fermesa, un día els vostres fills, i vosaltres mateixos en vostra vellesa, fruireu els seus bons resultats, que necessariament han d'esser pro pe-tar l'benestar, ja que l' estalvi nés sempre font de moralitat i grandesa si és cultiva sens mai parar i sobre tot si és baix la sombra i protecció de l' Iglesia Católica, mare amorosísslma de tota l' humanitat.

Número de llibretes despatxades durant l'any, 354: imposicions fetes, 16.647 ptes.

Sellos de 5 céntims despatxats, 17.800, equivalents a 890 pessetes; de 25 céntims, 4.210, equivalents a 1.052'50 pessetes.

Imposicions fetes en metàlic, per medi de talons, 9.464 pessetes.

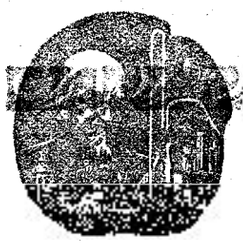
Total ingressat i imposat a la Caixa de Estalvis de Barcelona, durant l' any, procedents de la «Mutualitat Catequística» de aquesta Parroquia, 11.908'80 pessetes.

Interessos guanyats, 83'09 pessetes.

S'han reintegrat a 11 imponents, 41'80 pessetes.

¡Deu beneeixi aquesta obra i fassi la gracia que prosperi més i més cada día, per gloria dels sitgetans i honra d'aquesta Parroquia!»

Imprempta: Sant Joan, 5; Vilafranca

NOMBRE REGISTRADO

PHOSPHORRENAL - ROBERT

RECONSTITUYENTE granulado - elíxir - inyectable

PREPARADO POR JOSÉ ROBERT SOLER

INGENIERO QUÍMICO Y FARMACÉUTICO

Calle Lauria, 74 - FARMACIA - BARCELONA

Nou producte americá - EVER-CLEAN - Nou producte americá

EVER-CLEAN, que significa **sempre net**, ès el producte per excelencia pera conservar d'una manera impecable tots els objectes en us, **mobles, portes, vidres, metalls de totes classes, platería, murallis, marmols, cuiros, etc.** Especial per a **carroceries**. Fa desapareixe tota mena de grasses i no taca les pintures, puig no conté càustic ni àcid. Caixa de 250 grams, 1'25 pes. Es ven en tots els principals establiments de la vila.

Diputació de Barcelona – Xarxa de Municipis

DISPOSABLE PER A ANUNCI

Maquinas SINGER

para coser y bordar y para toda clase de Industria en que se emplea la costura.

SE CEDEN TDAS LOS MODEL S A

2'50 pesetas semanales

PIDANSE CATÁLOGOS ILUSTRADOS

Las han Industriales, Domésticas, Rotativas, Oscilantes, Vibrantes y Familiar reciproca.

Representante en Sitges:

JOSE SELVA: Calle Aygua, 4

en donde encontrarán, como siempre, toda clase de piezas, agujas y demás accesorios exclusivamente para las acreditadas máquinas de la CASA-SINGER

BOQUERIA, 3

BARCELONA

GRAN ASORTIT

en

camisas, corbatas, mocadors

i tots els articles pertanyents al ram

La Camiseria que ven més barata

Especialitat en camisas á mida

SELLOS de cautxú,

de goma i de metall

Tampons

Fetxadors

Numeradors

9, Parelladas, 9

DISPOSABLE PER A ANUNCI

Disposable

VINOS de todas clases de cosecha propia

Bodegas LA SITGETANA de Juan Magrans

DESPACHO:

Calle de Aragón, 339, chaflán a Bailen BARCELONA

Moscatel dulce y seco * Malvasía de Sitges superior

VINOS

Tinto * Clarete Rosado * Vinagre

Disposable

DISPOSABLE PER A ANUNCI

Aficionats al FOOT-BALL: llegíu el gran follet

Fo que debe saber el árbitro - Fo que deben saber los jugadores - Lo que debe saber el público

Preu, 30 céntims **ES VEN AQUI** **9, Parelladas, 9**

Diputació de Barcelona – Xarxa de Municipis